

NEPLAP

Kenyér
Jó pénz
Rend: ez a **4**-es lista
RÉVÉSZ MIHÁLYÉK
gyűjteményéből

A MAGYAR KÖZMUNKÁSI PART KELETMAGYARORSZÁGI TERÜLETENÉK NAPILAPJA

II. ÉVFOLYAM, 244. SZÁM

1945 OKTÓBER 30. KEDD

A rendőrfőkapitány nyilatkozik

Szigorú intézkedések történtek a fasiszta szellemű tüntetések megakadályozására

Tilos a hadifoglyoknak az utcán koldulni

— A napokban Debrecenben történt provokációkkal és tiltásokkal kapcsolatban megkérdeztük Smelkó József rendőrfőkapitányt, a rendőrfőkapitányság vezetőjét, milyen intézkedések történtek hasonló akciók megakadályozására.

— A demokrácia és annak kardja, a demokratikus rendőrség — mondotta Smelkó elvtárs, — elég erős és eléggé hívatása magaslátán álló ahhoz, hogy meg-

védje magát. A történetek után körparancsot adunk ki, hogy a rendőrség mindenütt kísérje éber figyelemmel a legkisebb fasiszta megmozdulást. Utasítást kapott a rendőrség arra nézve, hogy ahol egy tömegben fasiszta jelszavak réppen fel, akármilyen természetűek legyenek is azok, a tömeget azonnal szétszórják, a hangadókat előállítsák és velük szemben a legsúlyosabb retorziókkal éljenek. Debrecenben is összevon-

ják a rendőrségi tartalékokat a tanosztályokból és őrszemekből is, az ilyenféle tüntetések megakadályozására és már a választás rendjének biztosítására is. A legkisebb rendezettségű tüntetés — most történt megegyezés alapján — a katonai parancsnokságot és az orosz katonai parancsnokságot. Ez utóbbi minden segítséget megad a rendőrségnek.

— A hadifoglyok-probléma is megoldódott. Belügyminiszteri ren-

delet jelent meg, amely szerint tilos hadifoglyoknak az utcán koldulni. Kövári vezérőrnagy úr, a honvédkerület parancsnoka ígéretet tett, hogy legénységi és tisztijárókat fog a városba kiküldeni ennek ellenőrzésére.

Kijelentette Smelkó elvtárs, hogy a rendőrség elég erős és megbízható ahhoz, hogy el tudja látni a választások idején a rend biztosítását.

gyar területek, nem tekintendők külföldnek.

Nem voltunk részesei a Jugoszlávia elleni hadjáratnak — védekezett Bárdossy.

De arra a kérdésre, hogy hogyan került a magyar hadsereg Valjevába, Bárdossy tétovázva csak azt tudta válaszolni: **Nem tudom, ez katonai művelet volt.** Lehet, hogy csak néhány katonai alakulatról volt szó.

Az angol figyelmeztetésre vonatkozóan azt adta elő, emlékeztetve a szükséges bejelentést, de kitérte a figyelmeztetés hitlességében. A szovjet elleni hadjáratok kimondásánál a minisztertanácsban nem volt szavazás, az az államfőnek volt a kívánsága.

Major elnök erre a kijelentésre megállapítja, hogy mielőtt kimondják a hadiállapot fennállítását, tisztázni kellett volna, öntevékeny katonai akció volt-e Kassa bombázása, vagy nem is orosz beavatkozásról volt szó.

A Kristóffy-féle sürgöny

Bárdossy erre azt válaszolta, hogy a közvetett érintkezés hosszú időt vett volna igénybe s nem akarta a minisztertanácsban a kormányt befolyásolni az államfő elhatározásának ismertetésével, viszont a Kristóffy-féle sürgöny előadását szerinte a minisztertanács tagjai ismerték. A távirat tartalmát azonban az események túlhaladták.

— Ön ismeri a következményeket — állapította meg az elnök — látta Budapestet?

— Nem az én mulasztásom következménye volt — próbált ellenevetni Bárdossy —, hanem annak a tragikus geográfiai helyzetnek, amelybe bennünket a sors elhelyezett. **A haderőnek az ország határain kívüli alkalmazását — állítása szerint — bejelentette.** Hozzá utólagos hozzájárulást azonban késve kért **A hadvezetőség sürgette a Szovjet elleni háborút.**

Bárdossy a továbbiakban azt adta elő, hogy a katonai nyomáson kívül politikai nyomás is érvényesült. A minisztertanács 1941 december 11-én — Bárdossy szerint — szolidaritási nyilatkozatot akart kiadni az Egyesült Államok és a tengelyhatalmak között kitört háborúval kapcsolatban. Ezzel el akartuk kerülni a háborúba való bonyolódást az Egyesült Államokkal. Az volt a program, hogy előbb csak a diplomáciai viszonyt szakítsuk meg, aztán aszerint megyünk tovább, ahogy nyomást gyakorolnak ránk.

Major Akos: Követelték-e a tengelyhatalmak tőlünk az Egyesült Államoknak szóló hadüzenetet?

— E kérdésre a vádlót kijelentette — a leghatározottabban.

Majd ismertette Wessenmayerrel találkozásának történetét és **előadta, hogy Sztójay hatalomrajutásakor közreműködött a jobboldali pártok koalíciójának létrehozásában.**

Szálasiék puccsáról nem tudott, annak ellenére, hogy Bakó állítja. Bárdossy az elnök engedélye alapján ezután részletesen ismertette politikai pályafutásának útját, a külügyminiszteri, majd miniszterelnöki szék elfoglalásáig. **Felhevülten igyekezett bizonyítani, hogy a**

Sztójay Dömét hazahozták!

Hétfőn délután félnyolcor újabb néboros bűnös csoport érkezett amerikai utasszállító gépen a Matyasföldre. Bűnösbe vörve léptek ki a gépből Bodonyi György, Mosonyi Győző volt képviselők, Fintha József altábornagy, rangjelzés nélküli egyenruhában, Balhoy Imre, Fluok István volt nyilas államtitkár, Lössler Kálmán, Mester Kálmán, a Baross Szövetség egyik volt vezetője, Andráska Ödön volt képviselő, Nader Béla, tovább-

bá Bernard Agost volt miniszter, Hidvéghy Ervin, Tomcsányi Imre volt képviselők, Nagyócsy Miklós altábornagy, Németh János, Hollósi-Kulhy László, Podharszky Ádám, Ruzsák Ransenberg Jenő altábornagy, német egyenruhában. Sztójay Döme a volt miniszter volt, majd miniszterelnök, Legeza János vezérőrnagy és Grassy Jenő csendőrvézérőrnagy, az újvidéki verengő, akit hordágyon emeltek ki a

repülőgépéből. Ruzsák-Ransenberg, Sztójay Dömét és Legeza Jánost is úgy támogattak ki a gépből, ok négyen voltak a betegek, Grassy Jenővel együtt, mind a négyjüket mentőkeszben helyezték el és a rakbörházba szállították őket. A többieket a rabszállító gépkocsiba tették és elindultak felé az Andrássy-út felé, a politikai rendőrségre, ahol hatalmas tömeg gyűlt össze az újabb háborús bűnösök érkezésének hírére.

A rendőrkordon mellett figyelték,

amint a megbilincselte foglyok kiléptek a rabszállító automobilból és bementek a politikai rendőrség épületébe. Itt a szokásos módon megmozdították a foglyokat és elhelyezték celláikba. Az újabb háborús bűnösök között legfontosabb személyiség Sztójay Döme, aki éveken át Berlinben készítette elő Magyarország megszállását a németek által és Grassy Jenő, aki az újvidéki verengések legfőbb irányítója volt. A politikai rendőrség azonnal meg is kezdte kihallgatásukat.

Bárdossy László a Népbíróság előtt

A háborús főbűnösök és köztük Bárdossy László perének tárgyalása hétfőn, a várt nagy érdeklődés mellett kezdődött meg a Zenakadémia nagytermében.

Már jóval 8 óra előtt sokan gyűltek össze, hogy jelen lehessenek a történelmi per megkezdésén. Igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a per lefolyása iránt, a kül- és belpo-

litikai sajtó részéről. A történelmi jelentőségű per reggel félkilencor kezdődött meg, amikor Major Akosnak, a Népbíróság elnökének vezetésével a bíróság tagjai bevonultak a terembe. Elővezetették Bárdossy Lászlót és ismertették személyi adatait, majd a vádirat felolvasására került sor.

Bárdossy bűnei

Vádolja a Népügyszéség Bárdossy Lászlót háborús bűntettel azért, mert mint miniszterelnök és külügyminiszter, 1941 április 1-én hat hétfel a Jugoszláviával kötött örök barátsági szerződés ratifikálása után a legfelsőbb honvédelmi tanács ülésén pártólólág előterjesztette a német kormány kívánságát, hogy Magyarország fegyveresen vegyen részt a Jugoszlávia ellen indítandó német akcióban, majd április 11-én a minisztertanácsban bejelentette, hogy Jugoszlávia részekre bomlott és ezzel beteljesült a legfelsőbb honvédelmi tanács által a katonai akció megkezdésére szabott feltétel. Továbbá a volt kormányzónak a fegyveres megszállásra vonatkozó kiáltványát megszövegezte és ellenjegyezte, ami a Jugoszláviával való hadüzenetet jelentette anélkül, hogy az országgyűlés előzetes hozzájárulását kikérte volna. Budapesten 1941 június 26-án a minisztertanácsban a Szovjetunió és Magyarország közötti hadiállapot beállta-

nak megállapítását, valamint a magyar hadseregnek az ország határain kívül való alkalmazását jelentette, tehát az országgyűlés előzetes hozzájárulása nélkül egy nagy hatalomnak hadat üzent, noha ez a nagy hatalom előzőleg követeltől jövekaratáról biztosította országunkat. **A vonatkozó táviratot úgy az államfő, mint a kormány tagjai előtt elítkoita.** 1941 december 12-én alkotmányellenesen, saját elhatározásából deklarálta a hadiállapot beálltát az Egyesült Államokkal is. A minisztertanács jégzőkönyvből a javaslat ellen tett miniszteri felszólalásokat kihagyta, a következményeket előre láthatta, kezdeményezője volt annak, hogy a magyar népet világháborúba sodorta. 1944-ben résztvett a Szálasi jobboldali képviselőkől alakult **Nemzeti Szövetség megszervezésében és azokban a határozathozatalokban, amely szerint a kormány,**

a kormányzó a Nemzeti Szövetség hozzájárulása nélkül fegyverszüneti tárgyalásokba nem bocsátkozhat. A fegyverszünet megkötését erőszakkal megakadályozni igyekezett és a nyilas mozgalomnak segítséget nyújtott a hatalom megszerzésére irányuló lázadáshoz. Mint miniszterelnök, Zsablyán és Újvidéken 1942 januárjában a katonaság és csendőrség kegyetlenkedéseiről tudomást szerzett, azokat nem akadályozta meg, sőt türel, hogy a minden ellenvélemény, felnyomására

A vádlott védekezik

A vádirat ismertetése után Bárdossy a bíróság illetékessége ellen emelt kifogást. Major elnök megállapította, hogy a tanács illetékességnek tartja magát az ügy elbírálására. A hivatalból kirendelt védőt ezt semmisségi okként jelölte meg. Az elnök ismertette azokat a törvényeket és rendeleteket, amelyek alapján a Népbíróság illetékessége nem vitás.

— Bűnösnek érzi-e magát? — kérdezte újra az elnök.

Vádlott erre a kérdésre hosszadalmas előadásba fogott, amelyben azt hangsúlyozta, ártó szándéka nem volt, már pedig enélkül nincs bűncselekmény, csak tévedés és mulasztás.

A Jugoszlávia elleni háború megindításával kapcsolatban előadta, hogy annakidején szükségesnek lát-

alapított szerzkari főnökség bírósága szerb nemzetiségű egyének vezetőiből 150 halálos ítéletet hozzon.

Ezután a Népügyszéség a vádirat rendelkezéséhez nagyterjedelmű indokolást fűz. **A Népügyszéség a tárgyalásra 14 tanút idézett meg. Köztük Szálasi Ferencet, Bakó Lászlót, dr. Imrődy Bélát, dr. Roményi-Schneller Lajost, Szöllösi Jenőt, Szász Lajost, Antal Istvánt, Szombathelyi Ferencet.**

A vádlott a Délvidék felszabadításáért indítandó katonai akció. Ezért — hangsúlyozta Bárdossy — viszem és vállalom a felelősséget. **Védekezése szerint a háború megindítására vonatkozó javaslatot nem ő, hanem Teleki Pál terjesztette elő, olyan fröföttelek között, amelyek mindenike fennállott.** Kétségbe nem vonható értesüléseim voltak arról, hogy kiáltották a független önálló horvát államot. Ezt értelmeztem úgy, hogy Jugoszlávia, mint politikai állam megszűnt.

E kijelentésre az elnök megjegyezte, hogy csak bábukormány alakult akkor Horvátországban.

Egyébként is az a felfogás volt — folytatta —, hogy azok a területek, amelyeket Trianonban szakítottak el Magyarországtól, elvileg ma-

ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
Napló- és Névedéknapló
1953. évi 339. sz.

vizió helyes volt, amire az elnök erőlyesen leintette.

Minden józanul gondolkodó magyar tudta, hogy a revízió nem jelentett és nem jelenthetett mást, mint belpolitikai szociális kérdések külpolitikai sikra való áthárítását.

Erre nem gondoltam — felelte a vádlott. — Majd hosszú fejlegelésbe kezdett, mindenáron bizonyítani igyekezvén, hogy azért kellett a németek felé fordulnunk, mert nyilvánvalónak látszott, hogy a nyugati államok ekkor nem akartak beleszólni a Duna-völgyi országok válságába.

Ugyan kérem — intette le az elnök a vádlottat. — Az után már nagyon sok jelszó hangzott el, ezzel magának tisztában kellett volna lenni. Tudnia kellett volna, hogy a revíziós politika hangzatosán elöbbitőbb súlyos árat fogunk fizetni.

Németország tervei

Magyarország ezt a szerződést — jegyezte meg Major elnök. — nem a németek kezdeményezésére kötötte Németország tervei szerint mindenképpen keresztülvonult volna Jugoszlávián és akkor felmerült volna a kérdés, jugoszláv fennhatóság alól felszabaduló véreink német, vagy magyar uradalom alá kerülnek-e?

A mi számunkra — mondotta Bárdossy — parancsoló szükség volt, hogy magyar fennhatóság alá kerüljenek.

A Bánátra vonatkozóan kijelentette Bárdossy, hogy ennek a kérdésnek nem sikerült a megoldása. Később Bárdossy megint azzal hozakodott elő, hogy a magyar-jugoszláv szerződés körülményei megváltozván, a szerződés tárgytalanává vált.

Ezek a célok nem a magyar nép céljai voltak, hanem azé a kllkké, amelynek ön volt a vezetője. — jegyezte meg az elnök.

Ezután kemény, pattogó népszerűségi következt az elnök és a vádlott között, amely után Bárdossy

A Szovjetunió elleni háború

A továbbiakban a vádlott a Szovjetunió elleni háború megindításának körülményeiről beszélt. A háromhatalmi egyezményre való tekintettel azt állította, hogy súlyos politikai nyomás alatt állt az ország a háborúaláírás idején.

Major elnök ezután ismertette az angol külügyminiszter helyettesének nyilatkozatát, amely szerint, ha a németek megtámadják Jugoszláviát, Jugoszlávia Anglia szövetségese lesz. — Ez a figyelmeztetés nem volt autentikus. — jegyezte meg Bárdossy. — a táviratban foglalt egyik fenyegetés sem következett be.

A diplomáciai viszony megszakították, ha már annyira szorult helyzetben voltunk, legalább tiltakozni kellett volna. — mondotta az elnök.

A vádlott vallomása további során azt próbálta felfedni, hogy az oroszokkal kapcsolatosan történetek szükségesszerűek voltak. Az volt a konfúzió fejezte be szavait, hogy segítenünk kell Németországot.

Nekünk, a 8 milliós nemzetnek? Anglia, Oroszország és Am-

nem akartak résztvenni egy ilyen konferenciában, mert nem akarták helyzetüket szövetségeseikkel szemben elrontani. — mondotta Bárdossy.

Térjünk rá a háromhatalmi egyezményre — szól az elnök. — Azt az egyezményt 1940 december 27-én kötötték. Ön és a kormány állandóan a szolidaritás elvét hangoztatták és azt mondták, hogy a szerződés alapján kötelességük követni a németeket.

Ezt csupán az Egyesült Államokkal kötött háború esetében hangoztattam, — folytatta Bárdossy László. — Magyarország formailag semmiestre sem üzent hadat.

A hadállapot deklarálása nem hadüzenet? — Nem! — felelte Bárdossy.

Ezután a hadállapot és hadüzenet szó jelentését fejlegelte, mire Major elnök megjegyezte: A következőkben nincs különbség. Elküldtük a halált?

A keményen feltett kérdésre Bárdossy nem válaszolt, zavart ábrázattal vállalt vonagaita.

A jugoszláv-magyar barátsági szerződés megkötésére vonatkozólag azt adta elő, hogy ennek előzményei sohasem tudta megérteni.

dossy minden felelősséget a katonákra igyekezett hárítani. Azt hangoztatta, hogy a katonák szakvéleménye alapján kellett a németeket kiszolgálni.

Teleki Pál gróf öngyilkosságának felfedezése rendkívül nehéz. Az öngyilkosságot hitelesen sohasem lehet megállapítani. A délvideki lépés szerinte nem okozta tragédiáját.

A bíróság ekkor ismertette Horthynek Hitlerhez intézett levelét. Teleki Pál gróf öngyilkosságának hátteréről.

E levél alapján Major elnök megállapította, hogy Teleki Pál az rendítette meg, hogy békés revíziót akart és jillakozott a huralablás gondolatától. Hatalmas áldozatot hozott Teleki öngyilkos lelt. Ezzel figyelmeztette a nemzetet és is. Ezt Önök nem vették tudomásul. Miért vállalták ilyen memento ellenére a további lépéseket? — kérdezte az elnök.

Teleki Pál halálát mi így értelmeztük. — felelte Bárdossy.

Önök Jugoszlávia megtámadásánál a formát nem tartották meg, de a lényeghez ragaszkodtak. Sokkal helyesebb lett volna baráti uton elintézni a kérdéseket.

rika ellen. — kérdezte az elnök? — En azt tartottam. — mondotta Bárdossy. — ha nem esatlakozunk a németekhez, belkényserítenek a háborúba és úgy járunk, mint Jugoszlávia.

Németország esatlakozással vette tudomásul, hogy július 22-én csak a diplomáciai kapcsolatot szakítottuk meg. 25-én történt a körösmezői vonalon a bombázás. Ezt titokban tartottam. Kassa bombázása azonban már a legérzékenyebb ponton érintette az államfőt, aki erre jelentette ki, hogy e támadásra már feltétlenül válaszolni kell.

Nem tudtam elég későn lebeszélni a kormányzót. Ami pedig a kárpátaljai terület ügyét illeti, a katonák azzal érveltek, hogyha a németek vonulnak be a Kárpátokba, onnan nem mennek ki. Arról volt szó, hogy egyelőre erősítsük meg a határokat, nehogy időelőtt belőrrjenek. Állítása szerint a Kristóffy-féle táviratot ismertette a minisztertanács előtt a kormányzóknak is jelentést tett a történetekről.

Az elnök a vádlott szavai végez-

tével ismertette a Kristóffy-féle táviratot.

Bárdossy előadása szerint a szovjet haladéktalan válaszi várt és nyilatkozatára akart szorítani bennünket Kristóffy 23-án közvelettel a kormány feleletét. A diplomáciai viszonyt megszakítottuk, tehát nem maradtunk semlegesek. Nem mutatta be a Kristóffy-féle sürgönyt, mert azt már az események meghaladták.

„Kassa bombázása”

Bárdossy szerint a minisztertanács az a vélemény alakult ki, hogy a Kassát ért bombaláadás megtorlást érdemel. Egyedül Keresztes-Fischer belügyminiszter jegyezte meg, hogy addig várni kell a megtorlással, amíg a németek kifejezetten követelni fogják. A többség a retorzió mellett volt úgyhogy végül Keresztes-Fischer is visszavonta ellenvéleményét. A kormányzó azt mondotta. — jelentette ki Bárdossy. — hogy lesülne arról a bór, ha ebben a háborúban nem venne részt.

Az elnök ismertette a kormányzóknak Hitlerhez intézett levelét, amelyben megállapította, hogy az Oroszország elleni háború legészintébb elégtétel érzését keltette benne. A levél szerint „a nagy küzdelem, amely az ázsiai veszély ellen megindult, Magyarországon felkésdést váltott ki.” Boldogan vesz részt a kultúra fenntartására irányuló „keresztes” hadjárásban.

Bárdossy a továbbiak során beismerte, hogy a hadüzenettel kapcsolatos parlamenti bejelentése közjogellenes volt, de hozzátette, hogy szerinte a bejelentés nem volt törvénytörő.

Ezután az Angliával és az Egyesült Államokkal történt szakítás kérdése került sorra.

Bárdossy kijelentette, hogy Angliával kapcsolatos akciója nem jár eredménnyel. Anglia hadállapotba deklarálta magát Magyarországgal szemben. Az Egyesült Államok és Németország között beállt hadállapot tényéről hivatalos értesítést kapott a magyar kormány. Románia és Bulgária azonosította magát Németországgal s már csak Magyarországot álláspontja volt hátra. Azonban bizonyos idő múlva megjelent azonban nálam a német, olasz és japán követ s azt monddta, hogy változatlanul ragaszkodnak ahhoz, igenis üzenjünk hadat az Egyesült Államoknak annál is inkább, mert Bulgária és Románia ugyanezt megtették. Ez alól nem lehetett kilótni Ismétlen kénszer hatása alatt üzenük meg a háborút az Egyesült Államoknak.

1941 nyarán tett-e előterjesztést a vádlott a minisztertanácsban a magyar repülő németországi kiképzése és német egyedurahában való bevetése ügyében? — kérdezte a vádlottat Fenesi néppügyész.

Bárdossy azzal válaszolt, hogy a miniszterelnök nem is lehet ilyen katonai előterjesztést.

A védő tett fel ezután kérdéseket, amelyek során Bárdossy elúpatn azt tartotta leg súlyosabb hibájának, hogy a legnagyobb ellenőrzés ellenére vállalta mind a külügyministerséget, mind a miniszterelnökséget, semmiféle hatalomvágy nem vezette.

Major elnök bejelentette, hogy a tárgyalást megszakítja és annak folytatását október 30-án, kedden reggel 8 órára tűzte ki.

Mindenki megkapja és a lisztet

Az utolsó éle... esedékes lisztet és... egyrésze nem kapta meg... közvelettel a kormány feleletét... meg a... kor mindenki számára biztosítva... lesz bizonyos minimális mennyiség... nehogy a közönség egyrésze méltánytalanságot szenvedjen.

Az Ellenállási Mozgalom megszervezőjének arcképe

Kállai Gyulának, a MKP Haidú-Bihar megyei képviselőjelölt listavezetőjének élete

1910. június 1-én született Berettyóújfaluban. Apja eszmadia. Az első világháború alatt édesanyjának egyedül kellett hat gyermekéről gondoskodnia s így sok nélkülözésben volt részük.

Középiskoláinak elvégzése után a budapesti Tudományegyetemre iratkozott be. Tanárnak készült, de 1931-ben bekapcsolódott a Kommunista Párt diákmozgalmába s emiatt eltanácsolták az egyetemről.

Egy ideig tevékeny részt vett a budapesti munkásság mozgalmaiban, majd néhány esztendőig szülőfalujában, Berettyóújfaluban élt. Ez idő alatt szoros és mély barátságot épített ki a Bihar- és Hajdúmegyei szegény-parasztsággal, köztük sokakkal megismertette a kommunista világszemléletet.

1937-38-ban a debreceni baloldali diákmozgalmat szervezte. Vezetése alatt dolgozott a baloldali diákok teljes csoportja, Ujhelyi Szilárd, Zöld Sándor, Kovács Ekmán, Balogh Elemér, Losonezi Géza, Fehér Lajos, Kiss József, Tariska István stb., kik ma a magyar demokrácia fontos örkeielyén állnak. A debreceni diákokkal együtt megindította a „Tovább” című lapot, melyben éles harcot folytatott a nyilasok ellen s a földreform megvalósításáért szállt síkra. Kis csoportja ebben az időben a fasizmus elleni harc egyik legerősebb pillére volt Kelet-Magyarországon. Cikkei miatt a bíróság a „magyar állam és társadalom rendjének erőszakos felborgatására irányuló bűntett” miatt jogerősen börtönbüntetéssel sújtotta.

A második világháború kitörése után a „Népszava” politikai munkatársa és vezércikk írója s a lap hasábjain keresztül kezdeménye-

zője és vezetője volt az ipari munkásság, parasztság és demokratikus értelmiség együttműködésének. A „Népszava”-ban megjelent cikkei alapján ez a kérdés hamarosan az ország központi politikai kérdése lett. Németellenes újságírói és propaganda tevékenysége miatt 1942 nyarán a katonai nyomozók letartóztatták s több hónap vizsgálati fogság után a honvédezerkar főnökeinek külön bírósága elé állították. Ügyének tárgyalásán megjelentek mentőtanúként a magyar politikai, társadalmi és irodalmi élet kiválóságai s a katonai törvényszék kénytelen volt a hazatelelő vádját alól felmenteni.

A német megszállás alatt részt vett a földalatti ellenállás megszervezésében. Több ízben adtak ki elfogató parancsot ellene. Fényképe ott volt valamennyi rendőrszobában. A demokratikus pártok eszesszerveiben, a Magyar Front intéző bizottságában ő képviselte a Magyar Kommunista Pártot. Pártunk megbízásából 1944 október 10-én ő irta alá Szakasits Árpáddal a két munkásnép egyeségokmányát. A Szilasi hadiútról uralóra jutása idején a mártírhallált hal Bajcsy Zsiluszy Endrével részt vett a katonai felkésítés megszervezésében. A Vörös Hadsereg közeledésekor a magyar szőrmazású szovjet őrnagy, Illés Béla, rádión keresztül közvelettel hozta és Szakasitshoz a Vörös Hadsereg felhívását.

Az osztróm idején ő indította meg Budapest hosszú ideig egyetlen azilapját, a „Szabadság”-ot.

Jelenleg a Magyar Kommunista Párt Központi Vezetőségének tagja s miniszterelnökségi államtitkari minőségben az ország sajtóügyeinek intézője.

Fokozódik a magyar alumíniumtermelés

Az iparügyi minisztériumhoz érkezett jelentés szerint a fennálló nehézség ellenére is a jelenlegi alumíniumtermelésünkre sikerült a legsürgősebb jövedélteli, valamint újjáépítési igényeket ledezni. Helyes elosztással elérhető volt az ajaki és felsőgallai alumíniumkohok termelésének jelentős fokozása is, ami az egész magyar alumíniumtermelésre számottevó hatással van.

Adózás, könyvelés: könyvelési szakiroda. Vörösmarty-u. 24. Tel. 117.

Halálraítélték Redl Józsefet

A Népbíróság Csalty-tanácsa hetfőn dőben vonta felelősségre Redl Józsefet 25 éves műszerész, aki eller a néppügyészesség többrendbeli háború büntesétkemény címén emelt vádat ő helyettesítette a bűncsejt már ki végzett Bokor Denest a kegyetlenkedésnél és kivégzéséknél is. A Népbíróság bűnösnek mondotta ki Redl Józsefet valamennyi vadserinti büntesétkeményben s ezekért összbüntetésül kötéltálati halálra ítélte. Az indoklás kiemelte, hogy az éltélt zadisti kegyetlenkedéssel minden emberi érzései kivétkeztve követte el a bűntettet. Az ügy végső elbiratás céljából felkerült a Népbíróságok Országos Tanácsához.

Ma: CSOKONAI SZINHÁZ: János vitéz Előadás kezdete 1/2 órákor KAMARA SZINHÁZ: Szün et

Egy törzsőrmester segítségével szédelgett egy ál-hadifogoly

Napról-napra felháborító visszaélések történnek a hadifogolykérdésben. Szélhámosok és politikai kalandorok egyaránt felhasználják a hadifogoly hazatérésének tényét és a társadalom részvétét. Legutóbb egy mindegyiknél kirívóbb esetet leplezett le a rendőrség. Az utcán fiatal, féllábú ember kéregetett. Amellett, hogy hadifog-

ságból tért haza, még arra is hivatkozott, hogy hadirokkant. A rendőrség megállapította, hogy a fiatalember Horváth Béla, Nyugati-utca 15. szám alatti lakos, aki nem volt fogoly, még katoná sem, féllábát 17 évvel ezelőtt veszítette el. A további vizsgálat azt is megállapította, hogy katonaruhát egy **Botos** nevű törzs-

őrmester adott neki, hogy azt szédelgéséhez felhasználhassa. Az ilyen akció, mint közönséges hüncselekmény is büntetendő, külön tekintetbe kell azonban még venni, egy politikai jellege is van, ami súlyosbítja. Az ilyen visszaéléseket e kell leplezni és szigorúan meg-
torolni!

Válasz a „Debreczen” cikkére — a tejkérdés lezárásáa

A „Debreczen” szerint elégedetlenséget kívánunk szítani azzal, hogy a tejjegyeket 4 éves korig emeltettük fel! Megnyugtatóul közöljük, hogy eddig is, egy-két nap kivételével, 4 éves korig szolgáltunk ki a tejet, csak a tejjegyek voltak 3 éves korig kiadva, tehát mennyiségileg nem lesz változás, csak a jegyekkel való elszámolás lesz könnyebb.

Sokkal frappánsabb azonban az, hogy a cikk szerint Öry István főispán úr pl. a Magyar Kommunista Párt szolgálatában áll. Felkérésünkre ugyanis Öry közelítésügyi kormánybiztos, a következő nyilatkozatot írta a debreceni sajtó részére:

„Nyilatkozat

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége kérésére készséggel igazolom — válaszul f. hó 28-án, a „Debreczen”-ben megjelent cikkre —, hogy a fenti Szövetség a tejkérdésben mindenkor Debreczen város-

asszonyainak, elsősorban a széles sorsúaknak érdekében járt el, pedig — mint a nevezett cikk állítja — tagtoborzásból, hiszen tejkönyveket, mikor még ők adták ki, azt nem költötték soha szövetségi igazolványhoz, hanem a gyermekek születési anyakönyvi kivonatához. Debreczen, 1945 október 29-én.

Öry István sk.

Enek ellenére meg vagyunk róla győződve, hogy a főispán úr nem lett kommunista, csak nem akart valótlanságot állítani, mint azt lapja tette akkor, amikor azt állította: „Ebből kitűnően mindenki, aki olvasni tud, tudja azt, hogy a Demokratikus Nőszövetség egyetlen pártjának, a Kommunista Pártnak csinál propagandát...”

Öry István nyilatkozatát egyébként valamennyi debreceni napilaphoz eljuttattuk.

Magyar Nők Demokratikus Szövetsége debreceni elnöksége.

Eltársak! segítetek a hadifoglyokon!

Adományaitokat juttassátok el helyi pártszervezetünkbe, Piac-u. 58.

„Egy eszme, amelyért annyian áldozták életüket, nem lehet gonosz eszme”

Hatalmas tömegben tüntetett Debreczen ifjúsága a Magyar Kommunista Párt mellett

Óriási sikerű, magasívójú kultúrdelutánt rendezett vasárnap délután az ifjúság számára a Magyar Kommunista Párt ifjúsága az Arany Bika nagyerőműben. A zsűfoglalás megtelt terem, a mintegy 4000 főnyi hallgatóság lelkes hangulata és tetszésnyilvánítása megmutatta, hogy az ifjúság a maga fiatalos lendületével, áldozatos munkájával komoly eredményt tud produkálni.

Már a műsor megkezdése előtt jó hangulatot teremtett az összegyűlt fiatalok nótázása. A műsort Losonczy Agnes elvtársnő nyitotta meg és konferálta. A Himnusz hangjai után pártunk belvárosi énekkara adta elő négy szölamra az Internacionálét, **Sehestyén Andrást** elvtárs kitűnő betanításában. Előnek **Csatáry Dániel** elvtárs beszélt. Hangsúlyozta, hogy egy párt sem hozott eddig olyan áldozatot a magyar ifjúságnak, mint a Kommunista Párt, mikor pártérdeknek, nem létesített önálló ifjúsági szervezetet. Belátta, hogy az ifjúság érdeke az ifjúság egysége és minden erejével a MaDIS-t támogatta. A demokrácia már eddig is nagy eredményeket ért el az ifjúság követeléseinek teljesítésében, megteremtette a társadalmi elkülönülés lerombolásával a 8 osztályú elemi, létrehozta a diákbizottságokat, amelyekben az ifjúság önmagát kormányozhatja, eredményeket hozott az ifjúság munkásoknak. Végül az egész ifjúság nagykorúsítási bizonyítványát állította ki, mikor 20. sőt bizonyos esetekben 18 évtől kezdődően a szavazóurnák elé hocsátja őket.

A Magyar Kommunista Párt továbbra is tudja, hol szorítja a cipő az ifjúságot. Tudja, hogy a közoktatás demokratizálása nincs még befejezve, a magas tandíjak miatt nem tud mindenki tanulni. **Progresszív tandíjat követel ezért párt-**

tunk: aki jobban teheti, többet fizessen. Ösztöndíjakat akar létrehozni kiváló tanulók számára, kollegiumokat espressók helyett. A Nemzeti Bizottságban is a Magyar Kommunista Párt javasolta a Tiszántúli ifjúsága számára Kollégium felállítását, létrehozását mindenben támogatja.

Mi azt akarjuk, hogy a tanárkar toldójék kissé balra, alkalmazkodják a demokrácia szelleméhez. **A Hallólól hazatért menekültek ne mehessenek vissza az egyetemekre azzal, hogy ők deportáltak voltak és nem politizáltak.** (Nagy taps.)

Helyesléssel, tapssal kísért beszéde után **Kertész Sándor** elvtárs, a Csokonai-színház tagja szavalt. **Harmath Imre** megkapó egyszerűséggel előadott verse és **Villon** egyszerűen megjátszott **Haláltánc** balládája kitűnő sikert aratott. Örömmel üdvözöljük **Kertész** elvtársban a Debreczenben oly régen hiányolt jó szavalóművészt. Nagyon tetszett a belvárosi énekkar két előadott dala is.

Ezután **Ágoston György** elvtárs gimnáziumi tanár tartotta meg beszédét. — Nehéz a mi dolgunk, a kommunistáké. Annyi rosszat hallottunk rólunk kiesi korotok óta. **Hazafiatlan bitangok, gonoszok** voltunk, **rendőrség, csendőrség** a mi elvtársainkra vadászott, **üldözték, behörtönözték, kivégezték** őket, de hiába ritkították meg soraikat, az eltávolítottak helyére mindig újjak léptek. Nem gondoltok arra, magyar ifjak, hogy egy eszme, amelyért annyian áldoztak, életet is, nem lehet gonosz eszme? Nem gondoltátok arra, hogy így üldözték az öskeresztényeket is, így üldözik minden új eszme előharcosait azok, akik félnek a megvalósulástól? Bekötötték a szemeket és hogy hova kerülünk, azt láthatjátok.

Mit akarnak hát a kommunisták? Minden időben a magyar nemzet érdekeiért szálltak síkra, gazdasági társadalmi életet akartak megteremtteni. **Mi intettük a magyar népet, megmondtuk, hogy a német barátság nem hoz jó.** Hazafiatlannak mondták bennünket azok, akik a németeknek eladták az országot. **Hazafiatlanok** letünk pedig nem annyit jelent, mint más népeket gyűlölni, magunkat a legkülsőbbnek képzelnünk, hanem boldogítani a népet, felmenteni azokat, akik nyomorúságban élnek. **Ezt bírte Petőfi, Ady, minden igaz magyar, ezt hirdették mi kommunisták.** (Leles taps.)

Ezután **Genesi Sári** elvtársnő operatőreskedő, a népszerű művésznő két énekszámra óriási sikert aratott, az ifjúság lelkes tapsa ismétlése hívta vissza. **Fáy Árpád** elvtársnő nagyon szépen mondotta **József Attila „Hazám”** című versét.

Végül **Kulesár Ferenc** elvtárs beszélt az ifjúmunkások nevében. „A Magyar Kommunista Párt barcolla ki — mondotta, — hogy nem kell már három évig juszkodni, ha valaki tudja szakmáját. Nem állunk meg azonban ennél sem. Kénytelen tanoncotthonokat akartunk teremteni az ifjak számára. Mi, ifjúmunkások a reakcióra azt mondjuk, amit spanyol elvtársaink mondtak: **„Nem győzhetek.”** Kezünkkel nyújtjuk az értelmiségi ifjúság felé, amelyik hajlandó mellénk állni és együtt visszküld győzelemre a Kommunista Párt zászlóját.”

A kitűnően sikerült kultúrdelután az Internacionálé hangjaival ért véget. Műsor után tánc kezdődött, amely este 9 óráig tartott. A Magyar Kommunista Párt ifjúsági delutánja hosszú időre emlékeztetés marad minden résztvevő számára.

Fasiszta magyar tisztakat fogtak el Münchenben

Különleges amerikai ellenőrző szövek számos náci párti magyart tartóztattak le. Közük van Nagyeszényi Miklós tábornok, Ternegg

Kálmán, a magyar legterék volt parancsnoka, **Liptay Laszlo** csendőrszázados és **Horváth** rendőrtisztviselő.

Kállai Gyula beszél Hajdúböszörményben

Kállai Gyula elvtárs, miniszterelnökségi államtitkár, a MKP hajdú- és biharmegyei választókerület listavezetője ma délután előadást tart Hajdúböszörményben a belpolitikai helyzetéről.

Tildy Zoltánné is a Kommunista Pártnak csinál propagandát?

A „Debreczen” vasárnapi számában kirohadást intéz a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége ellen. **Aplatalan vádakat sorozatát intézi a valóban komoly szociális munkát végző Szövetség ellen. Ezekre a valóban állításokra a választ a Nőszövetség adja meg, mi nem érezzük magunkat erre illetékesnek.**

Mi itt mindössze a cikk egyik mondatával kívánunk foglalkozni: „... a Demokratikus Nőszövetség egyetlen pártjának, a Kommunista Pártnak szolgálatában csinál propagandát...” A cikk írójának nyilván az fáj, hogy a Szövetségben a kommunista nők végeznek legnagyobb számban produktív munkát. **Mi igazán szívesen látnánk a Független Kisgazda Párt valamennyi nőtágyát a demokráciáért, az ország jóléteért küzdő Nőszövetség soráiban.**

Fel kell hívunk azonban a Független Kisgazda Párt lapjának figyelmét arra, hogy a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének elnöke: **Tildy Zoltánné.** A Független Kisgazda Párt vezérének felesége, a Független Kisgazda Párt tagja.

Mi a véleménye kedves lapírtásunknak: **Tildy Zoltánné is a Magyar Kommunista Pártnak „csinál propagandát”?** —uf.—

Ingerlék eny árdragító

Feljelentést tett a rendőrség **Borsos Sándorné,** Létai-úti lakos. **Olajat** akart venni **Csillig Dezsőné,** Tállos-utcai lakostól, az azonban 7000 pengőt kért érte. Ő sokallta az összeget, mire Csilligné nekitámadt, összeverte és a ruháját is eltépte. A verekedésben orrán és kezén megsebesült.

A tegnapi napon

pártunk minden debreceni szervezetében pártnapot tartottunk. A belvárosi szervezet az Építőmunkások Szakszervezetének helyiségébe hívta össze. Elvtársaink azonban olyan nagy számban jelentek meg, hogy nem fértek el a hatalmas teremben, így a pártnapot az Arany Bikában kellett megtartani s annak nagyterme is zsűfolásig megtelt. **Balogh Elemér** elvtárs a reakció agitációs módszereiről beszélt és saját párttagságunk teendőiről, majd elvtársaink felosztották maguk között a választással kapcsolatban elvégzendő munkát.

150 szabadonbocsátás az internáló-táborban

Az internálótáborok felülvizsgálására, mint már megírtuk, Debreczenbe érkezett **Láza** rendőrezredes. Minden egyes ügyet felülvizsgálnak és akik arra alkalmasnak találják, elbocsátják. Debreczenben eddig mintegy 150 internáltat bocsátottak szabadon.

Az internálások felülvizsgálása szabadabb teszi a helyet az internálótáborokban azok számára, akik inkább odaválok

Fémhulladékok, mindenféle vasanyagot, gépeket legmagasabb áron vásárol
Langer és Katz
vastelep, Hatvan-u. 62. Tel.: 412.

Veszek a legmagasabb napi áron új és jóállapotban lévő **bundákat, szürmeáru**
Varga Kozma Béla
szűcsmester, Alföldi-palota

MINDENFÉLE textilárúk vétele és eladása
Blum Piac-u 21. sz.

Bernáth Sándor bútor üzlete
Piac-utca 28. Gambrinus átjáró
Békebeli választék. Szolid kiszolgálás

ÚJ KÖNYVEK
SZTALIN: „Leninizmus kérdései”, 670 oldalú terjedelmű munka újból kapható. Alapára — 7.—
HAVAS ZS.: „Hazudták a legyverek”. (Budapest szörnyű hetei az ostrom alatt). Alapára — 10.—
SALY: „Mozgó veszélyhely” (Egy munkaszolgálatos megrázó élményei. Alapára — 4.—
Kaphatók
„Szikra” bizományi lerak. Piac-u. 58.

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja mutassa meg Szelecsénynek
SAS-UTCA 2. szám.

Bígen harisnyház
CSAPO-U. 41. kötött és textiláru kereskedő legolcsóbb forrás.

HÓRA ENDRE órász, ékszerész
szeküzlete novemberig Kossuth-utca 2. sz.
Új cím november 1-től Piac-u. 20
Városháza (10th Gyula-féle vaskereskedés) Arany, ezüst, drágakő vétel

HIREK

HASJELENTÉS: Tovább élénkül, kevés felhő, száraz idő, egyenként köd, a hőmérséklet...

Kultuszminiszter a tankönyveknél... 31-ével 160-szoros szorzószámmal engedélyezett.

Folyó évi október hó 31. napján — szerdán — a Reformáció emléknapja alkalmából a városi hivatalokban hivatali munkaszünet lesz.

A néptügyészség elkészítette a rádiótól Zolnai Antal hajdúbosszormányi bentes ellen. A vádirat szerint a vádlott nyilas szervező és városvezető volt Bösszormányban.

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének kérésére a sorbanállás elkerülésére a polgármester engedélyezte, hogy a fejkiosztást a Vár-utca 2. sz. alatt is fogantathatják.

A vármegyét alkalmazottak a mai napon talarozási rohamukat végeznek a vármegyeházán.

Debrecen város sakkbajnokságán vasárnap Kócsis legyőzte Tólast, Simon Kovács biztosan verte Dobost. A verseny jelenlegi állása: Tólas és Simon Kovács holtversenyben 6-6 pont, dr. Kócsis 5,5 pont.

Helyesbítés. A Cionista Szövetség rohamunkja nem kedden, hanem 31-én, szerdán lesz. Gyülekezés fél 2 órakor a Kápolnási-utcai templom udvarán.

Azok a személyek, akik az ország jelenlegi területére 1938 január hó elseje óta költöztek (visszaköltöztek) a szomszédos államok területéről és még nem tették eleget a 8150/1945. M. E. számú rendeletben előírt jelentkezési kötelezettségüknek, kérjük a városi szociális ügyosztálytól Nyilvántartó-lapot és azt kitöltve ugyanott adják be.

Felkérjük a 106/302. (zombori) munkásszázad volt tagjait, hogy folyó hó 31-én délután 5 órakor bajtársi összejövetelre az Arany Bika felharszalonjában megjelenni szíveskedjenek. Hozzájárótól mindenki hozza magával. Más munkásszázadok bajtársait is szívesen látjuk. Az intézőbizottság.

Felhívja a városi tanács az érdekeltek figyelmét arra, hogy a hirdetési ügy egységes rendezése tárgyában alkotott szabályrendelet értelmében a város engedélye nélkül közterületről látható ingatlanon, vagy más tárgyakon, így pl. üzletek kirakataiban olyan hirdetményeket, amelyek nem az üzlet reklámját szolgálják, közszemlére tenni nem szabad, mert a filalom ellen vétők kihágást követnek el és az 1921. XXVIII. t. c. 4. §-ának (2) bekezdése értelmében pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig elzárással büntetendők.

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában novemberben tanfolyamkezdés, államvizsga vasutkedvezmény. Piac-u. 58. Gépirás munkavállalás

Gálné-Lévay gyorsíróiskolába állandó beiratkozás. Államvizsga, vasutkedvezmény. Domb-u. 22/b.

Símal gyorsíróiskolában állandóan beiratkozhat, gyor-, gép- és kereskedelmi szakismeretek tanfolyamára. Államvizsga. Vasutkedvezmény. Piac-u. 73.

SPORT

Kispest-DVSC 1:0 (0:0). A DVSC várakozáson felül jól szerepelt és játékaival legalább az egyik pontra számolt, kis szerencsével azonban a győzelmet is megszerezte volna. A váratlan elutazás miatt Komlossy lemaradt és a csapat jobbszélén Szilagyival, Nagy Mihály — Orosz, Osztravoczy — Szabó II., Zilahy, Kádás — Szilágyi II., Nagy III., Szabó I., Dobos, Sidlik összehajlításban futott ki a pályára, míg a kispesti csapat Mindszenti — Olajkár I., Szalai — Bózsik II., Patyi, Olajkár II. — Kinócs, Nemes, Mészáros, Puskás, Herédi csapatával játszott.

A DMTE utolsó percben 11-esből lőtt góllal megnyerte a kerületi derbyt a Nyiregyházi MaDISz ellen. A mérkőzés egyenrangú csapatok kiegyensúlyozott küzdelmét hozta, mindkét támadó sor sok helyzetet hagyott ki. Az utolsó percben Kiss György lövéseit Albert, a nyiregyházi háttérje kezelte lecsapta. Farkas Iván játékezőt habozás nélkül illeszté, amit Tömörvári erős felsőházi lövéssel kioldott a nyiregyházi hálóba. Közben a játékidő már le is járt, újrajátszásra nem került sor. A DMTE legjobbjai Kozma, Kócsis, Kiss Ferenc, Kiss György, míg a nyiregyháziaknál Vezán kapus, Magyar, Szalai, Mester játszottak jól.

A népszerű csapatok 4:2 (2:0) arányban legyőzte a fodorás csapatot a zeneszóval tarkított mérkőzésen. A gólokat Ráoz III. (2), Ciga II. (2), illetve Szász rúgták.

A Szabadság Kerékpáros és Motoros Egyesület alapszabálymódosító ülést tartott vasárnap.

Csokai hazatért. A DVSC kifutó háttérje, akit az utolsó három évben nem láthattunk pályán, hazatért. Budapestben jelentkezett a DVSC-nél és rövidesen edzésbe kezd.

Az országos bajnokság vasárnapi fordulójában az Újpest 7:2 arányban legyőzte a Vasast, melynek egyik gólját Szilágyi lőtte. Szolnok-Dózsa 2:1, MTK-EMTK 5:4, Elektromos-B. Barátság 4:2, HAC-Zugló 2:0, Szentlőrinci AC-Győri ETO 2:1, Ferencváros-Kőbányai Barátság 2:1, Er-Só MaDISz-Törekvés 2:1, Csepel-Dorog 3:5, Budafoki MTE-UMTE 3:3.

Novemberre halasztották a munkás ökölvívóbajnokság megrendezését. A debreceni ökölvívók egyébként novemberben vendégül látják Bécs ökölvívó válogatottját.

A kerületi bajnokságban a Postás SE szép játék után 5:2-re győzött Hajdúszoboszlón a HMTB ellen. Góllövők Reichl (2), Fiedler (2) és Makar. MÁV Boeska 3:2-re győzött Parti (2) és Béres góljaival a Nyiregyházi Egyetértés ellen.

HALÁLOZÁS. Tokaji András MÁV nyug. állású 78 éves korában elhunyt. Temetése kedden d. u. 4 órakor lesz a Köztemető III. sz. ravatalozóterméből, református szertartással. Lakás: Harsányi G.-u. 28. sz. Pusztai temetőzés.

ELŐFIZETÉSI DÍJ EGY ÓRA 1000.— P.

SAKSZERVEZETI HIREK

Szakszervezeti összehozatósági ülés szerda d. u. 4 órakor.

Háztartási alkalmozottak szerdán d. u. 4 órakor taggyűlést tartanak.

A fodorás munkások szakszervezete szerda d. u. fél 1 órakor gyűlést tart. Tárgy: Új fizetések, téli záróra, házi verseny rendezése. Szerdán záróra 12 órakor van. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

A fodorás ifjúmunkások november 1-én fél 1 órakor gyűlést tartanak. Mindenki saját érdekében jelenjen meg.

Ételmezési munkások csütörtök d. u. 4 órakor taggyűlést tartanak. Minden tag megjelenése kötelező. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

Magánalkalmozottak szakszervezete kedden délután 4 órakor vezetőségi ülést tart.

Magánalkalmozottak szakszervezete felhívja az összes munkaadókat, valamint üzemi bizottsági elnököket és bizalmiak figyelmét arra, hogy az Ideiglenes Nemzeti Kormány a 9990-1945. M. E. rendelete értelmében mindazon munkavállalóknak, akik a munkáltatóiktól semmiféle elemzési kedvezményben nem részesülnek, a jelen rendelet szerint járó fizetésnek felül 10%-al többet köteles fizetni.

Sport-vitorlázó hírek

Szerdán d. u. 6 órakor a MaDISz vitorlázó sportszakszervezet rendkívüli taggyűlést tart. Tárgy: Előkezesületek az ösztöli berendezkedésre. Minden tagot várunk. Kovács Ferenc, titkár.

Küldöncöt felvesszünk NÉPLAP kiadóhivatala

SZÍNHÁZ

A CSOKONAI-SZÍNHÁZ MÚSORA Kedden este fél 6-kor: János vitéz. Szerdán este fél 6-kor: Hárnapos férj.

KAMARASZÍNHÁZ

Kedden: Szünet. Szerdán: Szünet.

MOZIK MÚSORA

PETŐFI-MOZGÓ: Orosz film: „Reszket a föld”. Fél 3, egyegyed 5 és 6.

APOLLÓ-MOZGÓ: Előadások köznap: fél 3 egyegyed 5, 6, vas- és ünnep d. e. 11 órakor is. „Fekete péntek”, amerikai dráma.

METEOR-MOZGÓ: Szünet.

Debreceni Statusquo ante izr. anyahitközség MEGHÍVÓ

Hitközségünk 1945. évi november hó 1-én, csütörtökön délelőtt fél 10 órakor a tanácssteremben József kir. hg.-u. 26. sz.) naggyűlést tart, amelyre hitközségünk tagjai ezúton meghívjuk.

Tárgy: Választójogi tervezet felveti halálozathozatal és választási bizottság kiküldése.

Felhívjuk tagjaink figyelmét a tévedések elkerülése végett, hogy a gyűlés nem fél 1 órakor, hanem fél 10 órakor lesz.

Intéző-bizottság

Férfi ruha-nőikabát, férfiszövet-bélésárú VAGÓ RUHA Széchenyi és Piac-utca sarok

A Kereskedő Társulat közleményei

Aktuális adóügyi kérdések címen a Kereskedő Társulat felkérésére dr. Buttkai Kálmán pénzügyi főtanácsosna, kedden délután 5 órakor a Társulat dísztermében előadást tart, amelyre a Társulat tagjait meghívjuk. Az előadás keretében a kereskedőket érintő adóügyekben felmerülő kérdések is megvitatásra kerülnek.

A műszaki, gép-, gépjármű-, üzemanyag-, villamosági cikkek, rádió-, kerékpár- és irógép-szakosztály folyó hó 31-én délután 4 órakor ülést tart, melynek tárgya a szakosztály tagjai igazolásának előkészítése, igazoló bizottság kijelölése, áralakítások. Ezen fontos ügyben minden tag megjelenését kéri az Elnökség.

A könyv- és papírkereskedők szakosztálya f. hó 31-én, szerdán d. u. fél 6 órakor a Társulat dísztermében ülést tart, melyre a kartársak megjelenését kéri a szakosztály vezetősége.

A reformáció ünnepe. Felkérjük a kereskedő kartársakat, hogy f. hó 31-én, szerdán, a reformáció emléknapja alkalmából vallásfelekezetre való tekintettel nélkül üzleteiket tartásuk zárva.

Felolvas szerkesztő és kiadó: RADÓ ISTVÁN. Szerkesztő: HAJDU FERENC. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Piac-utca 28. sz. II. emelet. Telefonszám: 254. Nyomatott a „Szabadság” nyomda és kiadóvállalat körforgóján. Felelős nyomdaigazgató: MÉNES JÁNOS.

Körfűrészt és állványt, vagy komplett körfűrészt megvételre vagy bére keres a Hortobágy malom.

APRÓHIRDETÉSEK

Veszek és cladok hálót, ebédlőt, kombinált szobát, konyhabeleendezést, nemes perzsaszőnyegeket, márkás estményeket, üzletberendezést nagy választékban kaphatók. IVANY ENDRE Aratógátni iroda és bútorkereskedésben, Piac-u. 67. Mindenféle lakberendezési tárgyak vétele

Háló, ebédlő, kombinált szobák, konyhabeleendezések, nemes perzsaszőnyegeket, márkás estményeket, üzletberendezést nagy választékban kaphatók. IVANY ENDRE Aratógátni iroda és bútorkereskedésben, Piac-u. 67. Mindenféle lakberendezési tárgyak vétele

Cigaretta-papír Gyufa Tűzke Papagály ruhafesték Cérnák nálunk még mindig legolcsóbban kapható Debrecen, Degenfeld-tér 11 Szikszay és Sáfrány

Használt férfi ruhaért napi árat fizet Adám és Vas Csapó-utca 30. sz.

Öcskavasat, fém, gépeket, rongy és csonttáradatokat legmagasabb áron vesz Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz.

Ékszerjavítások leggyorsabban készülnék Moskovics Sándornál Piac-utca 41. szám. Arany, ezüst, drágakő beváltás.

SZIPÁL fényképész-mester Csapó-u. 12.

Tört ezüstöt, aranyat magas áron vesz HUBER ZOLTAN ezüstműves mester Csapó-utca 74 szám.

Gabonyi szövet, kötött cernarú üzletét megnyitotta PIAC-UTCA 1. szám.

Jegyezze jól meg a címet! Arany beváltás ENGEL ékszerésznél Benyáts áruházban

2 db. jókarban lévő prima börtöl eladó. Degenfeld-tér 10. emelet. Benedek. 195

EGYEB Sirkövek, mozaiklapok, ablaküvegek, kapuzárak a Debreceni Műgyűjtemény. Fűrdő-u. 2. F. 151

Piac-utcai Kocsinon elvesztettem ridikülömet. Kérem a becsületet megtartó, fontos irattalmas a kiadóhivatalban adja le. Benecze Lászlóné. 192

TOKES FOTO PÜSPÖKI PALOTA FENYKEPEZŐCÉPET, FOTOANYAGOKAT, magas áron vásárol

ALLÁS oráberes napszámósk felvételnek. Kizyó-u. 32. sz. 8023

Bejárót azonnala felveszek, esetleg bentlakot is. Csokonai-u. 51. Jelentkezni 12-3 között.

Hadbitzosi fiókraktár felvesz orosz tolmácsot vagy tolmácsnőt, aki perfect birja szobán és irásban a nagyoros nyelvet. Jelentkezés azonnali. Hajnal-utca 4. sz. alatt. F. 142

Hadbitzosi fiókraktár felvesz polgári kocsist előnyös fizetéssel és elemzési kedvezményrel. Belépés azonnali. Jelentkezni lehet. Hajnal-utca 4. sz. alatt. F. 143

VÉTEL Veszünk napiáron új textíliát, ágyneműt, konyhatek, angolgyapjút, mindentemű fonalrut, — FAVORITE, Csapó-u. 24. sz. 30

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat magas áron vesz Takacsné ékszerüzlete, Piac-utca 22. Sz. 38

Órákat, aranyat veszek Schiffmann, Hatvan-u. 6 Sz. 94

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat magas áron bevált. Ékszerkészítés, javítás. — Karsay műszerész, Hatvan-u. 2. sz. Sz. 42

Varrógépet, kerékpárt eladó. Veszek Kerékpár-üzlet nagy választékban. — Karsay műszerész, Magoss György-tér 9. sz. Sz. 61

Veszek használhatóan ócska gumiszőnyeg, autó belsődarabokat, varrógépet, kerékpáralkatrészeket, zárakat, kulcsokat, Nagy műszere, Széchenyi-u. 2. Sz. 36

Adler Miklós 16 lametszet 1944 üldözöttes képekben. „Könyv amelynek nincs címe” kapható: CSILLAG könyvkereskedés Piac-u. 69.

Szörnyebundákat veszek, cladok, jafitok, alakfők. Belcsuk, készítését, borkó, látkor fordítását vállalom. Kóváry szűcsmester, Püspöki palota. Sz. 22

Cukorért adok prima minőségű cernát. Cím a kiadóban. Ny. 29

Kétszobás lakásos ház elcsereendő lért, szekerért és telénér. Tegez-u. 74. Rakosi-telep. 190

Egy kétéves anyakocát elcsereendő két kisebb vagy egy nagy ártányért. Cím: Szotyori-u. 53. sz. 191

ELADÁS Eladók diványok, szék, asztal, egész- és félhálóbitók. Kőrösi-u. 10. Sz. 96